

Prof. Klápště, jehož výzkum přemyslovských Čech zaujal Ameriku, byl oceněn Cenou předsedy GA ČR

Raně středověké hradiště v pražských Královicích a zaniklou vesnici Hol nacházející se přímo v Klánovickém lese v uplynulých letech detailně zmapovali archeologové. Výsledky terénních prací na těchto i dalších lokalitách, stejně jako dlouholetý odborný výzkum shrnuli do knihy s názvem Proměna českých zemí ve středověku. Ta zaujala i prestižní americké vydavatelství Brill v Bostonu, které se rozhodlo knihu vydat v anglické jazykové mutaci pro mezinárodní publikum. Kromě řady recenzí v prestižních odborných periodikách následně dostal tento knižní výstup také speciální cenu univerzity v Ohio. V letošním roce byl autor knihy a vedoucí výzkumu Jan Klápště právě za mezinárodní přesah a mimořádné výstupy v oblasti základního výzkumu oceněn také Cenou předsedy Grantové agentury ČR.

„Moderní archeologie už nepracuje jenom s vykopávkami, ale kombinuje řadu neinvazivních přístupů, které nemusí zasáhnout přímo do terénu,“ říká Jan Klápště z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. „Například ve spolupráci s přírodovědci zacházíme s takzvanými ekofakty, tedy studujeme pozůstatky rostlin, kostí nebo dřeva. Na hradišti v Královicích jsme díky dendrochronologii, což je metoda pro datování dřeva, na nalezeném dřevě v konstrukci opevnění mohli poměrně přesně určit, že k výstavbě tohoto opevnění došlo někdy po roce 918. V historické perspektivě jsme se tak díky této mezioborové spolupráci ujistili, že se pohybujeme v období vlády svatého Václava nebo Boleslava I.“

Raně středověké hradiště v pražských Královicích vzniklo

zhruba v první polovině 10. století za panování prvních Přemyslovců. Rozlohou bylo podobně velké jako Pražský hrad nebo Vyšehrad. Pozornost archeologů se mu dlouho vyhýbala pravděpodobně proto, že se zde nestaly žádné známé historické události. Archeologové nyní na zoraných plochách uvnitř hradiště provedli povrchový sběr keramických fragmentů, geodeti zase vytvořili detailní plán lokality. Následoval také archeologický výzkum vnějšího opevnění a předpokládaného jádra hradiště, kde byla odkryta řada sídlištních objektů.

Další lokalitu zkoumali archeologové v Klánovickém lese. Nacházela se zde vrcholně středověká vesnice nazvaná Hol, kterou lze nyní rozpoznat už jen z výrazných povrchových tvarů. Díky efektivnímu geodeticko-topografickému výzkumu se archeologům povedlo získat jasnou představu o velikosti vsi. Skládala se asi z 24 usedlostí a byla dlouhá 400 metrů. Díky studiu písemných pramenů se podařilo dohledat i její zakladatele, kterými byli pražští patriciové z rodu Rokycanských.

Oceněn archeolog, který výzkumem přemyslovských Čech zaujal Ameriku [Kancelář GA ČR, gacr.cz, 27. srpna 2015]